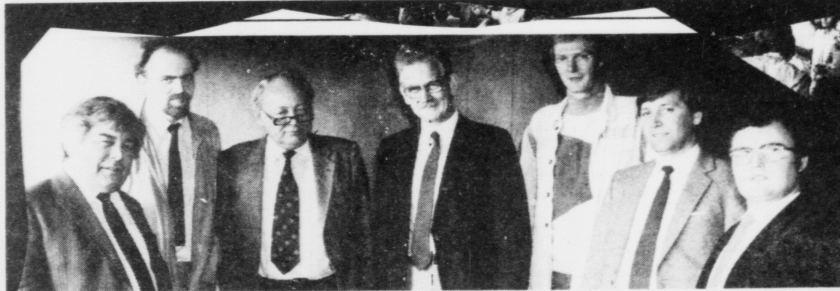

Føroyar eru oftani í íslenskum bløðum

Tað eru ikki bert vit føroyingar, sum vísa áhuga fyri samarbeiði í Norðuratlantshavi. Eisini íslendingar vísa hesum spurningi stóran ans. Herfyri var fundur í Reykjavík, har m.a. nevndarlímur í Vestnorden-projektinum høvdu høvi at tosa saman. Eisini var íslenskt idnaðarvika, og bæði úr Grønlandi og Føroyum komu vitjandi at siggja, hvat íslenskur idnaður hevur at bjóða okkum øðrum, og hvat hann kann læra okkum.

Um tað mundið, at føroyingar vóru staddir í Íslandi, vóru fleiri greinar í íslenskum bløðum um Føroyar. Spurningarnir, sum vórðu umrøddir, vóru grønlenska og føroyska vinnulivsvitjanina, føðingardagsbarnið Erlendur Patursson, Føroyingar, vinir íslendinga, o.s.fr.

Vit loyva okkum at endurprenta úr Morgunblaðnum og Tjóðviljanum.

Nokkrir erlendu gestanna ásamt gestgjöfum sínum. Frá vinstri talið: Knud Kleist frá Grønlandi, forstjóri NUUK FISK, Jens Pétur Hjaltested, skrifstofustjóri hjá Útflutningsmiðstöð iðnaðarins, Svend C. Voigt, Grønlandi, forstjóri A/S Godthaab Fiskeindustri, Úlfur Sigurmundsson, framkvæmdastjóri Útflutningsmiðstöðvarinnar, Lars Birger Nielsen, Grønlandi, starfsmaður Ráðgjafastofnunar heimastjórnar, Peter Nolsø, Færeyjum, heildsali og Ian Rasmussen, Færeyjum, heildsali.

Morgunblaðið / RAX

á nýja Norðurlandahúsi í Þórshöfn, ur staður fyrir fundi, fyrirlestra,

Erlendir gestir á Iðnsýningu '83:

Fjölbreið iðnaðari

FRÁ því í nóvember í fyrra hefur Útflutningsmiðstöð iðnaðarins gert sérstakt átak í þá veru að efla viðskiptatengsl Íslendinga og Færeyinga. Hafa starfsmenn Útflutningsmiðstöðvarinnar gert sér fimm ferðir til Færeyja þeim tilgangi að kynna íslenskar vörur og fyrirtæki. Í kjölfarið hafa síðan starfsmenn fjölda fyrirtækja heimsótt Færeyinga og reynt að stofna til viðskiptasambanda. Árangurinn hefur ekki látið á sér standa. Af þeim rúmlega 40 fyrirtækjum sem kynnt hafa verið á þessu tímabili hafa 16 þegar fengið eina pöntun eða fleiri. Þó hafa flest þessara fyrirtækja litinn sem engan útflutning stundað áður.

Í tengslum við þessi auknu samskipti Íslands og Færeyja á viðskiptasviðinu kom hingað til lands stór hópur Færeyinga, 75 manns, sérstaklega til að skoða iðnsýninguna í Laugardalshöll. Það er Útflutningsmiðstöðin og Útnorðursættunin (Vest-Norden Project) svokallaða á vegum Norðurlanda-

Frændur vorir Færeyingar

Heimskur maður sagði eitt sinn að Íslendingum liði svo vel í Færeyjum, vegna þess að þar hittu þeir loksins einhverja sem þeir gætu litið niður á. Ekki vil ég víðurkenna þessa speki, en vist leið mér vel í Færeyjum dagana sem ég dvaldi þar fyrst næturgesta í Norðurlandahúsinu nýja í fyrrihluta þessa mánaðar og segir nánar af því síðar. (Löng og lærd grein í uppsýningu.) En mig langar aðeins að drepa á nokkur atriði í samskiptum þessa frændþjóða Færeyinga og Íslendinga.

Mér virðist, að því leyti sem manni getur virst eitthvað á svo stuttum tíma, að við ættum eitt og annað sameiginlegt. En sambandið á milli þessara þjóða í Atlantshafinu er hvergi nægilegt. Ef til vill litum við á þessa þjóð sem danska nýlendubjóð, en það er mikill misskilningur. Færeyingar eru bysna ólíkir Dönun. Þeir eru eyþjóð eins og við, þar sem gamlar hefðir, þjóðtrú og dulúð lifir goðu lífi, á meðan allir draugar eru löngu utlægir í þeim hluta veraldar sem nefnist Skandinavía, Danmörk einnig meðtalin.

Mennningarlega held ég nefnilega að við eigum ákaflega margt að gefa hvor annari, færeyyska þjóðin og sú íslenska. Og áreiðanlega viðskiptalega einnig. Það samstarf sem hófst árið 1980 á milli Íslendinga, Grønlandinga, Færeyinga og íbúa Norður-Noregs til að auka innviðis viðskipti þessara landa, hefur þegar borið ávöxt og mun án efa skila göðum arði með tímanum. Framleiðsluvörur þessara landa eru um margt hlíðstæðar og við getum lært heimikið hvert af öðru.

Mér er þó eftir vill meira í mun að hin menningarlegu samskipti

Þórunn Sigurðardóttir skrifar

þessara þjóða aukist. Satt að segja var ég mjög hissa þegar ég skoðaði útvarpið í Færeyjum, því þar er sáralítið til af íslensku efni. Íslenskt leikrit hefur ekki verið flutt þar í mörg ár og úrvalið af íslenskum plötum var vægast sagt lélegt. Miklið var til af plötum frá sjötta og sjöunda áratugnum, en sáralítið af nýjum plötum. Það var grátlegt að skoða plötusafnið og sjá þar þriðja flokkss danskar og norskar plötur í metravis, en ekkert af bestu íslensku plötunum. Og nú á að koma upp færeyysku sjónvarpi næsta vetur. Ég skora hérmeð á íslensk útvarpsyrirvöld að sýna nú söma sinn í því að taka þátt í þessari uppbyggingu með frændum vorum. Ég ætla ekki að halda því fram að við höfum af miklu að státa í framleiðslu sjónvarpsfærnis, en á ýmsum sviðum stöndum við þó alls ekki aftan en Danir og Færeyingar hafa miklu meira til okkar að sækja en til Danmerkur vegna landfræðilegrar, menningarlegrar og sögulegrar sérstöðu þessara eyþjóða.

Því má heldur ekki gleyma að alþingi Íslendinga og þjóðþingið í Færeyjum gerðu fyrir nokkru samþykkt um aukin mennta- og menn-

ingartengsl milli landanna og hefur samþykkt þess þegar haft nokkur áhrif, m.a. með samstarfi á milli kennarasamtaka landanna.

Þá vil ég að lokum sérstaklega geta þess að þótt samgöngumálum á sjó hafi verið komið í allgott horf með tilkomu „Norranu“ sem siglir á milli Íslands og Færeyja, verður ekki það sama sagt um samgöngur í lofti, sem þrátt fyrir allt eru þær samgöngur sem flestir kjósa sér tímans vegna. Hvers vegna standa Flugleiðir sig ekki betur í Færeyjafluginu? „Norranu“ sem siglir á milli Íslands og Færeyja, verður ekki það sama sagt um samgöngur í lofti, sem þrátt fyrir allt eru þær samgöngur sem flestir kjósa sér tímans vegna. Hvers vegna standa Flugleiðir sig ekki betur í Færeyjafluginu? Mer er með öllu óskiljanlegt hvers vegna frestun og tafir á flugi til og frá Færeyjum af ýmsum ástæðum falla ekki undir sömu ákvæði og flug til annarra landa.

Hvers vegna greiða Flugleiðir ekki fyrir hótél og upphald þegar verður að fella niður ferðir frá Færeyjum? Mer er spurn, halda menn að Færeyjar séu nýlend frá Íslandi, eða hvað? Að láta sömu ákvæði gilda á milli landa og innanlandsflugi er út í hött. Þau óþægindi sem við urðum fyrir vegna þess að ekki var unnt að fljúga til Færeyja dögum saman hefði amk. átt að bæta með því að bjóða upp á hótelplass, þegar maður hafði ferðast þvert í gegnum Færeyjar til að komast á flugvöllinn, sem er dagleið frá Þórshöfn. Auk þess var fært til Færeyja heilan morgun og fram yfir hádegi, án þess að Flugleiðir kæmu, en á meðan lentu tvær SAS vélar. Það þarf vantanlega ekki að segja Flugleiðum, að flugvöllurinn í Færeyjum lokast mjög oft eftir hádegi vegna þoku, enda koma SAS vélarnar sem þó eru mun betur útbúar en Fokkerinn alltaf mjög snemma dags til að ná á landa.

Nóg um það. Þetta þarf sem sagt að bæta. Þá miklu möguleika sem hafa opnast á samstarfi á milli Íslendinga og Færeyinga, ekki síst með opnun hins stórglæsilega Norðurlandahúss í Færeyjum, (sem við skulum heldur ekki eftirlátá Dönun algerlega), á að nýta til fulls. Og Flugleiðir þurfa að bæta sig, eigi menn ekki að taka þann kost að fljúga til Færeyja í gegnum Kaupmannahöfn, til þess að treysta því að komast á leiðarenda.

ps

Erlendur Patursson sjötugur

Erlendur Patursson þingmaður í Færeyjum er sjötugur í dag, sunnudaginn 21. ágúst. Hann er sonur frelsishefja Færeyinga, Jóhannesar Paturssonar kóngsbónda í Kirkjubæ og konu hans Guðnýjar Eiríksdóttur frá Karlskåla við Reyðarfjörð á Íslandi. Erlendur lauk stúdentsprófi frá Menntaskólanum í Reykjavík árið 1933 og stundaði síðan hagfræðinám við Óslórháskóla og lauk prófi í þeirri grein.

Hann var í Danmörku á stríðsár um en er hann kom heim til Færeyja stóð hann við hlið föður síðar stjórnmálabaráttu í Fólkaflak um en var síðan einn helsti stoandi Þjóðveldisflokksins og he verið þingmaður hans um áral Hann hefur setið sem ráðherra ríkisstjórnunum í Færeyjum og ein verið þingmaður á danska þingi fyrir hönd Færeyja. Erlendur í ursson er mikilvirkur fræðima